
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ & ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ-ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ 6.88–92

Η διατήρηση της δόξας και του γοήτρου της πόλης
κίνητρο για τον πολεμικό αγώνα

Ἡδέως δ' ἂν αὐτῶν πυθοίμην, ὑπὲρ τίνων οἴονται χρῆναι μαχομένους
ἡμᾶς ἀποθνήσκειν· οὐχ ὅταν οἱ πολέμιοι προστάττωσί τι παρὰ τὸ
δίκαιον καὶ τῆς χώρας ἀποτέμνωνται καὶ τοὺς οἰκέτας ἐλευθερῶσιν; καὶ
τούτους μὲν κατοικίζωσιν εἰς ταύτην ἣν ἡμῖν οἱ πατέρες κατέλιπον,
ἡμᾶς δὲ μὴ μόνον τῶν ὄντων ἀποστερῶσιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις
κακοῖς εἰς ὀνείδη καθιστῶσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ ὑπὲρ τούτων οὐ μόνον
πόλεμον ἀλλὰ καὶ φυγὰς καὶ θανάτους οἶομαι προσήκειν ἡμῖν
ὑπομένειν· πολὺ γὰρ [οἶομαι] κρεῖττον ἐν ταῖς δόξαις αἷς ἔχομεν
τελευτῆσαι τὸν βίον μᾶλλον ἢ ζῆν ἐν ταῖς ἀτιμίαις, ἅς ληψόμεθα
ποιήσαντες ἃ προστάττουσιν ἡμῖν. [...] Ἄ χρὴ διαλογισαμένους μὴ
φιλοψυχεῖν, μηδ' ἐπακολουθεῖν ταῖς τῶν συμμάχων γνώμας, ὧν
ἡγεῖσθαι πρότερον ἡξιοῦμεν, ἀλλ' αὐτοὺς σκεψαμένους ἐλέσθαι μὴ τὸ
τούτοις ῥᾶστον, ἀλλ' ὃ πρέπον ἔσται τῇ Λακεδαίμονι καὶ τοῖς
πεπραγμένοις ἡμῖν [...] Ἐπιδουρίοις μὲν γὰρ καὶ Κορινθίοις καὶ
Φλιασίοις οὐδεὶς ἂν ἐπιπλήξειεν, εἰ μηδενὸς ἄλλου φροντίζοιεν ἢ τοῦ
διαγενέσθαι καὶ περιποιῆσαι σφᾶς αὐτούς· Λακεδαιμονίους δ' οὐχ οἶόν
τ' εἶναι ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖν τὴν σωτηρίαν, ἀλλ' ἂν μὴ προσῇ τὸ
καλῶς τῷ σώζεσθαι, τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον ἐστί. τοῖς
γὰρ ἀρετῆς ἀμφισβητοῦσιν ὑπὲρ οὐδενὸς οὕτω σπουδαστέον, ὥς ὑπὲρ
τοῦ μηδὲν αἰσχρὸν φανῆναι πράττοντας. Εἰσὶ δ' αἱ τῶν πόλεων κακίαι
καταφανεῖς οὐχ ἥττον ἐν τοῖς τοιούτοις βουλευμασιν ἢ τοῖς ἐν τῷ
πολέμῳ κινδύνοις. τῶν μὲν γὰρ ἐκεῖ γιγνομένων τὸ πλεῖστον μέρος τῇ
τύχῃ μέτεστι, τὸ δ' ἐνθάδε γνωσθὲν αὐτῆς τῆς διανοίας σημεῖόν ἐστιν.

- Γ.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος : «**πολύ γάρ [οἶομαι] κρεῖττον.....ἐν ταῖς δόξαις τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον ἐστί**».
- Γ.3.α. Να γράψετε για καθεμία από τις λέξεις που ακολουθούν τον τύπο που κάθε φορά σας ζητείται :
- παντὸς** : τη γενική πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους
σφᾶς αὐτούς :την ίδια πτώση του ενικού αριθμού του αρσενικού γένους στο πρώτο πρόσωπο.
ζῆν :το δεύτερο πρόσωπο πληθυντικού αριθμού του Παρατατικού
διαλογισαμένους :τον ίδιο τύπο του Μέλλοντα της ίδιας φωνής
προσῆ : το τρίτο πρόσωπο ενικού αριθμού της προστακτικής του Ενεστώτα.
- Γ.3.β. Στο απόσπασμα που μεταφράσατε να εντοπίσετε και να γράψετε στο τετράδιό σας :
- τα **επιρρήματα** που βρίσκονται σε συγκριτικό βαθμό και να τα μεταφέρετε στον ίδιο τύπο του θετικού βαθμού.
 - τα **απαρέμφατα** που βρίσκονται σε μέση φωνή και σε Αόριστο β' και να τα μετασχηματίσετε στο δεύτερο πρόσωπο ενικού αριθμού του Παρατατικού στην ίδια φωνή
- Γ.4.α. Να αναγνωρίστε συντακτικά τους παρακάτω τύπους του αποσπάσματος που μεταφράσατε : **τῆς σῆς, λοιδορούμενος, ψυχρότητα, φοιτᾶν**.
- β. «**τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον ἐστί**» : να ξαναγράψετε την παραπάνω φράση, αναλύοντας το ρηματικό επίθετο.
- γ. «**ποιήσαντες**» : να αναγνωριστεί το είδος της μετοχής, να αναλυθεί σε δευτερεύουσα πρόταση και να αιτιολογηθεί η εκφορά της πρότασης που σχηματίζεται.
- δ. «**ἂν μὴ προσῆ τὸ καλῶς τῷ σώζεσθαι, τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον ἐστί**» : να χαρακτηρίσετε τον υποθετικό λόγο και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει το μη πραγματικό.
- ε. «**τοῖς πεπραγμένοις ἡμῖν**» : να χαρακτηρίσετε συντακτικά τη μετοχή και να την αναλύσετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα

πρόταση. Στη συνέχεια να κάνετε όλες τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να τονίζεται το πρόσωπο που ενεργεί.

- στ. «οὐ χρή μαχομένους ἡμᾶς ἀποθνήσκειν, ὅταν οἱ πολέμιοι προστάττωσί τι παρὰ τὸ δίκαιον;» : να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο, εξαρτώντας τον από τη φράση «οὔτοι ἠπόρουν».
- ζ. «οἱ πολέμιοι τούτους μὲν κατοικίζουσιν εἰς ταύτην, ἡμᾶς δὲ τῶν ὄντων ἀποστερήσουσι» : να γράψετε ξανά την προηγούμενη περίοδο λόγου, αφού κανέτε τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να τονίζεται το αποτέλεσμα της δράσης.